

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea“ (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă“ (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat“, fără alt adaus la plată.

Foaie pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

Idealurile nedrepte le prăbușește D-zeu.

Numai cele drepte au drept la viață.

Urmările lui „Nem, nem, scha...“

Ca și oamenii așa și neamurile, pot avea idealuri (dorințe înalte) drepte și idealuri nedrepte.

Cele drepte le duce Dumnezeu la izbândă, totdeauna când cineva, luptând pentru ele, e vrednic de a le vedea împlinite. Așa ne văzurăm noi Românii împlinite toate idealurile naționale: scuturarea de jugul grecesc sub Tudor, la 1821. Căci nu era drept ca poporul românesc să robească la o mână de venetici greci cari ne cuprinseseră țara. Și, deoarece, prin Tudor, am luptat pentru înlăturarea acestei nedreptăți, Dumnezeu ne-a ascultat și ne-a făcut biruitori, gonind pe greci. Tot așa s'a întâmplat apoi cu jugul turcesc, pe care l-am înlăturat prin războiul dela 1877—78, apoi cu jugul unguresc, austriac și rusesc, înlăturat la 1917—1918. Căci toate aceste robiri ale Neamului nostru erau lucruri nedrepte, iar liberarea noastră din ele, era o dorită dreaptă, care a izbândit.

Tot astfel, prin luptă și cu ajutorul lui Dumnezeu, vom izbândi a ne libera și de sub jugul jidovesc, care ne apasă azi cumplit cu nedreptatea lui.

Tocmai pe dos se întâmplă însă cu idealurile nedrepte, fie ale oamenilor, fie ale Națiunilor. Aceste dorinși nedrepte, chiar dacă se împlinesc pe o clipă, se sfârșesc însă totdeauna prin nenorocirea și prăbușirea celui ce a dorit și a făcut nedreptatea. Așa s'a prăbușit idealul Turcilor de a subjugă pe creștini; așa s'a prăbușit idealul Neaților, cari, prin războiul din urmă au vrut să cucerească lumea și s'o stăpânească în foloaul lor; tot așa, cu prăbușire s'a sfârșit și idealul Ungurilor de a ține în robie și a desnaționaliza atâtea neamuri, pe cari le stăpâneau pe nedrept înainte de 1918. Căci este nedrept a răpi un neam dreptul său de viață liberă și națională, flecare neam fiind sortit de Dumnezeu a se desvoltă și a trăi în dreptul și vola sa, netulburat și neșfârșit de alte neamuri. Iată deci toate aceste idealuri nedrepte cum s'au prăbușit, în vreme ce celelalte idealuri drepte, stau în picioare, împlinite și înfloritoare, după cum e vola Celui de Sus.

De-aceia azi când vedem desfășurându-se alte idealuri nedrepte, ale anumitor neamuri, cari caută să ne fure și nimicească dreptul nostru de viață națională, — cum sunt idealurile Jidanilor de a robi toată lumea, sau apoi idealul Ungurilor de a-și reface Ungaria veche, — să n'avem teamă, nici îndoială în suflet: ele se vor prăbuși, dacă vom fi noi vrednici în a ne apăra dreptatea noastră, cum ne-am apărat o până acum, în cursul veacurilor.

În legătură cu aceste gânduri vrem să dăm Românilor noștri o nouă dovadă puternică despre sfârșitul nenorocit al idealurilor nedrepte.

Este răsunătoarea întâmplare rușinoasă dela Budapesta, despre care nu mai conținem a vorbi zărele din lumea întreagă de săptămâni de zile. Este fapta nemăpomenită în istorie, săvârșită de Statul unguresc în legătură cu naționaliștii (ebredisti) unguri, purtătorii de steag al nedreptului „ideal național unguresc“.

Această faptă a lor, care poate fi numită cu drept cuvânt o hoție ordinară, rușinoasă, e bine cunoscută: De ani de zile au fabricat bani franțuzești falși, pentru propaganda lor iridentistă. Ce însemnează acest lucru? Aceasta însemnează: a fura banii Francezilor. Căci prin marea sporire a hârtiilor de bani franțuzești, prețul francilor francezi scade, adică Francezii perd, iar Ungurii câștigă pe nedrept.

Statul, magaziile și poporul unguresc, credeau că ou această bani vor isbuti a reface Ungaria veche. Văzând că zburcămările lor sunt neputincioase, și anii trec fără ca Ungaria mare să se refacă și idealul lor nedrept să se împlinescă, s'au gândit, fiind ajunși la desnădejde, că, dacă s'or pune să fure banii altora, apoi vor avea putere a merge spre înlăturarea idealului lor nedrept.

Așa-i: Satana chemă pe Satana. Cel ce l cuprins în mrejele diavolului, merge tot mai departe în rătăcirile lui, până vre-o mare nenorocire îl trezește poate din amețea pierzătoare. Ungurii, cari nu s'au învățat minte la 1918—19, cuprinși fiind din nou în mrejele visului lor nebunesc de a-și întinde țarăși jugul asupra prăzilor abea scăpate din ghlara lor, au fost împinși de diavolul până la această mare tă hârie națională. — Cu ajutorul acelor bani volau ei să pună mai înți ghlara pe Ardealul nostru și să ducă de nou pe Români în robie!

Urmăriile vor fi multe și neplăcute pentru unguri, nu numai în Ungaria lor, ci și aici în Ardealul nostru. Între altele se scrie de pricepători, că nebunia dela Pesta va zgudui în chip simțitor starea Băncilor ungurești din Ardeal. Iaca de ce:

Numele rău ce l'a făcut Ungariei falsificarea cea mare de bani, a zguduit creditul pe care băncile lor din Pesta îl aveau în străinătate, prin Londra, Paris și alurea, și marile Bănci engleze și franceze, își cer dela Băncile ungurești napoi banii ce-i au la ele. Acestea, Băncile din Pesta, dăduseră la rândul lor sume foarte mari băncilor ungurești din Ardeal, — și acum sunt silitte a le cere și ele dela acestea, dacă nu de tot, dar în parte mare. Băncile ungurești au ajutat cu acei bani multe întreprinderi ungurești jidovești, cărora sunt silitte a le cere și ele replătire din datorie, — și așa se așteaptă mari zguduirii de bănci și întreprinderi maghiaro-jidană, din acelea cari erau ajutate din greu dela Budapesta.

Așa dorințele cele nedrepte le bate Dumnezeu și le sfarmă, spre cumplita suferință a celui vinovat. Le bate Dumnezeu aceste dorințe diavolești, chiar dacă ele sunt ascunse sub halna strălucitoare a unei credințe afinte, ba cu atât mai mult, că aceasta însemnează a lua pe Dumnezeu în ajutorul gândurilor tale diavolești. Dar iată ce repede le arată Dzeu, că: Numai idealurile cinștite și drepte, au drept la viață și sunt ajutate cu adevărat de Cel-de-sus.

Noi Românii ne putem mândri și putem fi înștiși, căci noi niciodată n'am avut asemenea dorințe naționale nedrepte, și nici astăzi nu avem, — și de aceea ne-a ajutat Dzeu, ca pe aceea pe cari le-am avut, să le și vedem împlinite!

Și de aceea Istoria Românilor a fost scutită până acum, și credem că va fi scutită și în viitor de asemenea mari rușini și păcate naționale, cum e cea prin care trec Ungurii astăzi.

Pentru banii falși fabricați de Unguri, cercetările se urmează de judecătoria și de poliția franceză. Sunt dovezi că însuși ministrul președinte Bothlon a știut demult despre falsificarea, — dar nu a luat măsuri pentru oprirea ei! Așa că mișelia nu se mai poate numi a unor singuratici, ci este a chiar conducătorilor țării ungurești! Ne mai pomenită ticăloșie în istoria popoarelor!

Procurorul, scoțind cercetă-

rile încheiate, a înaintat scrisorile de dare în judecată. Sunt chemați în judecată 26 de inși în frunte cu Principele Windischgraetz, despre care cercetările au dovedit că falsifica bani din 1922 încoace. Dar mai ales a vărsat din mașini mulți bani falși în vara trecută, când a dat gata peste 30.000 de bilete de câte 1000 de Franci francezi (cari fac peste 300 milioane Lei). A făcut el de 10 ori atâta, dar se copere mișelia pe cât se poate.

Câtă uitare de sine!

Episcopia Argeșului are și ea o foaie oficioasă a sa, scoasă sub îngrijirea unei redacții din Pitești, cu supravegherea Episcopului Nichita, cel dela minunata Mănăstire din Curtea de Argeș... Și știți unde-și tipărește preasfințitul foaia bisericii sale? La Jidanul I. I. Schreier din Pitești! Ne mirăm că nu le cade sfinștilor redactori și Preasfinștitul lor părinte, camilafca de pe cap când intră la Jidan să-și tipărească foaia Episcopiei. N'au aflat în toată țara românească o tipografie creștină?

Sărmanii de ei!

Guvernul iară își bate joc de nepriceperea poporului.

Înșelăciunea cu facerea listelor de candidare și înaintarea lor.

Ce nici n'am fi crezut, aceea vedem petrecându-se naintea ochilor noștri.

Noi credeam că guvernul liberal, sătul de hula ce i s'a strigat 4 ani în obraz, că a furat urnele la alegerile parlamentului de azi, spre a-și scoate majoritatea (numărul mai mare) de deputați și senatori, — va da o dovadă de îndreptare din prilejul acestor alegeri, lăsându-le să meargă în voia alegătorilor. Și știind el că după 4 ani de stat la cârmă, ori-ce guvern e tocit, ba chiar urgisit de marea obște, — să lase poporul să-și aleagă gospodarii cu cari crede el că-și va conduce orașul ori satul mai bine. Cel mult acolo să se amestece, unde ar vedea (mai ales la orașe) că stăpânirea românească e primejduită. Aci să intervină cu toată greutatea stăpânitorului țării, ca să ajute pe Români a rămânea domni pe conducere.

Ar fi împăcat prin o astfel de ținută pe mulți din cei porniți împotriva guvernului liberal, de atâtea ori pe drept, uneori și din pripeală ori patimă.

Nici nu prea puteam noi pricepe, ce blăstămăție ar mai putea iscodi când alegerea se face pe comune, cu liste satorito de oamenii comunei, și cu alegere

în fața judecătorilor, ori ai unor fruntași din județ cari țin locul judecătorului. Și așa credeam că macar de silă, dacă nu din năravul firii, de data asta liberalii vor lăsa să se facă alegeri libere.

Dar cele ce se întâmplă, ne spulberă și această puțină credință ce-o aveam despre ei.

Vedem cu uimire, că și acum au știut găsi chipul de a-și bate joc de voia poporului, așa că în cele mai multe locuri lucrurile să meargă după placul guvernului.

Iacă ce blăstămăție au iscodit: Întâi și întâi au tot lăsat lumea să creadă, că — alegerile comunale nu se vor ține a sub guvernarea lor, — pentru ca lumea să nu se pregătească de ele.

Apoi, când nici nu visai, de teră de știre că — alegerile se țin! Telegrafic fură chemați Prefecții la București, pentru a li se spune, cum să „opereze“ (să „lucreze“) pentru ca alegerile să iasă cât mai mult pe placul lor. Cu orașele și-au chibzuit ei planul lor, — pânăcum nu preziesit la iveală.

Dar cu satele iacă în ce apucătură s'afurisită, își caută „mântuirea“:

Prefecții, cu buzunarele pline de „sfaturi“, și-au chemat pe Pretori la „raport“, și le-au spus ce le-au spus, iar aceștia și-au chemat secretarii (notarii) la raport și le-au spus ce le-au spus. Și iaca ce ne scriu oamenii de pe sate, — din felurite puncte ale țării:

„Dle Redactor! Poporul iar e înșelat, fript, de către oamenii stăpânirii și în aceste alegeri comunale. Iaca ce au făcut:

Într'o seară din săptămâna trecută ne trezirăm, că ba de colo, ba de dincolo, trece câte-un om spre primărie, prin întunec, să nu bată la ochi... Adecă notarul trimisese după el, după 9 inși, pe cari îi dorea el să fie „conzillieri“. Îl întreba pe om: „Vrei să fii Conzillier?“ — Vreau. — Iacălește ici. Acum mergeți și chemați flecare câte 2 vecini ori cunoscuți buni, cari să vă ceară pe voi de conzillieri. S'au adunat și aceia, tot cam de-un neam, de-un partid, și au iscălit. Și dimineața notarul a fugit la oraș cu lista de candidare gata, — de care trei părți din popor nu știa nimic!

Vine acum alt rând de oameni, cari se cred în drept a cere alți Conzillieri decât cei adunați noaptea de dl notar, și vreau să facă și ei o listă. Pe aceștia dl notar ușor îl poate face să greșască, ori îl lasă să greșască, și când merg și ei cu lista lor la judecătoria, — judecătorul, băgând de samă greșala,

ce respinge lista. Iacă ce greșeli pot face cei cu lista a doua:

Dacă nu știu bine cine sunt candidații din lista întâi, pun și ei candidați pe unul din acea listă, ori pe un suplent (suplinitor, înlocuitor) sau macar pe unul din cei care s'au înscălit acolo că recomandă pe conziliieri. Iadată ce unul din cei scriși în lista întâi, e scris și pe lista a doua, asta cade, și se respinge toată lista. Sau nu pune lângă numele lor numărul ce-l au în listă, — sau pune să înscălească candidatura un om, care nu e luat în lista de alegători. Pentru ori care din aceste greșeli, lista va fi respinsă. Oamenii se desguștă, nu mai fac altă, ori n'au vreme s'o mai facă, — și iacă lista cea dintâi, de care nu le place, — rămâne bună și „aleasă”. Și Primăriile vor fi „liberale”, „alese” cu aceeași „dreptate” și cu aceeași „voință a poporului”, cum au fost aleși deputații în rândul trecut, cu spargerea urnelor...

E dureros, e rașinos, că guvernul unui partid ca și partidul liberal, se folosește de astfel de apucături nevrednice, împingând și pe slujbași, notari, pretori, prefeți, să facă lucruri, pentru cari cei mai mulți vor fi simțind și ei în sufletul lor, scârbă ca și noi! **Răzbunarea.**

Dar fapta fără-de-lege, ca ori-ce rău, se răzbună. Partidul liberal își pregătește, prin cele ce face, foarte rău drumul său pentru alegerile cele mari (de deputați și senatori). Nici până acum nu erau ei iubiți în popor decât de foarte puțin, iar prin ce fac cu alegerile comunale, întorc dela ei și dintre acel puțin pe cei mai mulți.

Ba, durere, apucătura asta necinstită, și care e o bătaie de joc de dreptul dat poporului prin o lege făcută chiar de partidul la putere, — zgudue încrederea poporului în guvernarea ori căruia partid politic vechi, cărmuitor din București. Avem la mână scrisori și ni-au venit oameni în redacție, făcându-ne mărturisiri, că azi nu mai cred în nici o vorbă, ce le vine dela partidele politice vechi, și singura lor nădejde le mai e în „Liga Apărării Naționale Creștine”, care tocmai pentru că e creștină, și luptă cu semnul crucii, pus pe steagurile sale, însuși în popor toată nădejdea, că ea nu va cădea în păcatele vechilor partide, — și ne cer îndrumări cum să se înscrie în „Ligă”. Căci doresc s'o sprijinească cu toată credința lor curată, spre a i da prilej să arate țării, ce ar putea face în fruntea ei un guvern național-creștin! — Să fie siguri, că bună e nădejdea lor și mari schimbări în bine ar vedea!

Din viața Partidelor.

Cele 3 partide de împotrivire: Național, Țărănesc și Averescan, au încheiat între ele legământ de a lucra pe-o mână în alegerile comunale, împotriva listelor guvernului liberal.

— Ungurii, Sașii și alți minoritari, au stat gata de țâg cu cine le-o da mai mult. Și nimeni nu le putea da mai mult ca guvernul. Guvernul, știind că în orașele ardelenne și băbăne ungarul sunt încă tari (fiind mulți și noi puțin) a stat la țâg cu ei și — s'au înțeles. Știe Dzeu ce li-au promis (făgăduit), dar

azi ei merg cu liberalii în oraș. Care e prețul, se va vedea. Sototim de mare greșală a sta la țâg, în loc de a cânta chipul și modul de a rămânea stă-nân pe orașe, nu a te da la ortăcie cu dușmanii vieții românești.

— Partidul Țărănesc a folosit prilejul că țar s'au deschis târguile de ortăcie cu Partidul Național, și a spus: Bine, ne unim pentru alegerile comunale, dar noi vrem unire și pentru a-jungerea la guvern! Și, se scrie că au cerut mult: Să li-se dea lor cele mai grase Miniștere: cel de Interne (de care înându-se și Poliția și Sgaranța statului, e „înviertire” nu glumă!); apoi Ministerul de Agricultură, cel de Industrie (cu Fabricile și Intreprinderile cele bănoase), apoi cel de Externe (să poată face politică în afară pe placul vecinilor ruși...) și pe de-asupra pe Stere Ministrul al Basarabiei! Partidul Național să rămână pe la școli, biserici, căi ferate, ocrotiri sociale, unde se și potrivește oamenii de omenie, că pe acolo nu-s multe oase de supt... — De aceea înțelegerea, deși s'a vestit ca „încheiată”, nu s'a putut face! Conducerea partidului național vestește oficios, că asupra punctelor de neînțelegere, vor mai sta de vorbă — după alegeri. Că de-ar mai sta acum, poate s'ar rupe pretenia cu vulpoi țărăniști, chiar de pe acum.

— „Liga Apărării Naționale Creștine” se organizează cu zor și cu spor în țară.

Zeci și zeci de sate își aleg comitete, își fac steaguri tricolore cu crucea avastică pe ele (crucea luptătoare pentru neam și credință), apoi se adună la orașul mai apropiat și le sfîntesc cu paradă frumoasă și joară pe ele!

Alegerea comunală la ORĂȘTIE.

Avem părerea de rău a vedea, că la Orăștie Românii, cari aproape totdeauna în trecutul lor, au fost una, — de data asta nu s'au putut înțelege privitor la alegerile comunale.

Iată pe scurt, spusă fără patimă, fără ură, doar cu măhnirea pe care o simt azi multe inimi românești din Orăștie, — istoria acestui neînțelegeri.

Conducerea cea dela București a Partidului Național, a dat îndrumare conducerii Partidului Național din Orăștie (așa ni s'a spus de oameni hotărîtori în partid) că, în fața alegerilor pentru comună, să fiină samă de dorințele neamurilor minoritare (a streinilor), să lucreze șșadar mână în mână cu ele. — pentru ca așa să fie mai sigură căderea partidului Liberal în aceste alegeri.

Conducerea Partidului Național din Orăștie, foarte credincioasă conducerii dela centru, s'a potrivit îndrumării și a dat de știre minoritarilor noștri: Ungurii, Sașii și Jidani (Jidani cu Ungurii sunt una și acum), — că Partidul Național punându-și lista deosebită în alegere, le îmblor (Sașilor, Ungurilor-Jidanilor) 4 locuri din 12, în conziliul comunal (în viltvoarea „Reprezentanța comunală”).

Starea numărului alegătorilor la Orăștie este următoarea: Români 1181, adică aproape 1200, Sași vre-o 370, Unguri 306, Jidani 70. Așadar Românii aproape îndoit de tari, ca aceia toți la un loc.

Punându-și Românii lista lor, și minoritarii pe a lor, Românii lor le dă legea 10 locuri în Conziliu și streinilor 2 (dacă se u-

nesc și dau vre-o 400 de voturi, dacă nu, nu le dă nimic!)

Cu mirare am aflat, că Partidul Național le îmblor nu 2 locuri în sfat, cât le dă legea, ci 4 locuri!

Acest lucru n'a plăcut deloc banului popor din Orăștie, dar nici multor intelectuali, — și s'au ridicat întâi glasuri de nemulțămire din sinul poporului, a țărănilor, la care s'au elăturat și a multor cărturari și meseriași, de felurite partide, între ei și mulți naționali, — și aceștia, în o constătare a lor, au hotărît să descopole în această treabă ori-ce politică de partid și să pășască în alegere cu o listă curat românească! Ei au zis:

„Streinii să și pună lista lor și să-și cucerească cele 2 locuri ce le dă legea, — dar noi din dreptul dat prin lege poporului românesc, nu oînstăm streinilor nimic!”

Și iacă pentru ce nu: Dacă noi Românii intrăm acolo în Conziliu 10 inși, prin puterea noastră, și ei intră 2 inși în puterea legii, — noi vom putea pași în acel Conziliu ca stăpâni, și ceilalți vor trage în cumpănă cât vor îngădui trebuințele poporului românesc încolo se poate trece ușor peste cererile ridicate de ei, — că nu le suntem cu nimic îndatorați! Pe căud dacă faci cu ei țirguală înainte, atunci tu, Române, întri în Conziliu ca tovarăș al acelor minoritari, ca ortac cu ei, ca îndatorat lor! Și când ai vrea să faci acum un bine și poporului românesc, cel înștoșat după puțină dreptate și pentru ei, — minoritarii o să i răspundă: „Da, faci pentru poporul tău asta, dar faci și pentru noi asta!” Și dacă tu i-ai spune: Acum e rândul să mai facem bine și numai Românilor, că voi ați avut 700 și 1000 ani destul, — cel 4 și-ar răspunde: „Cum? acum așa vorbești cu noi? Numai în alegere am fost buni să și fim tovarăși, aliați?” — Pe când celor întrași pe lista curat românească cei 2 minoritari nu li-ar putea vorbi așa! Și noi credem că a sosit vremea, să mai putem face ceva și pentru poporul românesc, — fără multă privire la minoritarii noștri, cari de cari mai plini de bunăstare, din vremile cele prea bune pe cari le-au trăit atâta vreme aici!

Pentru aceste două păreri deosebite, Românii s'au rupt în două. O parte a descoplat politica de partid din alegerile pentru oraș și au pus listă curat românească, altă parte, urmând porunca Partidului Național, pune listă cu numai 8 români și 4 streini.

Care listă va leși biruitoare din această luptă, — nu se poate încă spune cu siguranță. Lista curat românească ni se pare că va fi mult mai tare sprijinită de popor. Totuși și partida cea cu Ungurii și Sașii are nădejdi mari, mai ales că o bună parte din meseriași noștri români, — se duc cu streinii!

Până acum fala noastră la Orăștie, erau meseriași noștri, pe cari li puteam socoti adeseori chiar ca conducători ai mișcării sănătoase naționale românești din Orăștie, și noi, fălindu-ne cu ei, li arătam poporului nostru cu toată dragostea, îndemnându-l a da tot sprijinul său numai acestor meseriași români, fala noastră. Astăzi stăm în chip firesc mirași, văzându-i cât de ciudat înțeleg dâșii „disciplina de partid”. Ca buni și vrednici membri ai Partidului Național, — ei înțeleg să și arate credința către Partid prin aceea, că și atunci, când partidul li mână pe un drum

nefiresc: ca să îmbrățișeze pe streinii, pe vrășmași și concurenții lor firești, — ei să o facă, depărtându-se de drumul drept pe care merge grosul poporului frate!...

Stările deosebite dela Orăștie.

Dacă Conducerea Partidului Național, a dat îndrumare de concușare cu minoritarii, — aceea în ori-ce alt loc se putea implini — dar la Orăștie nu! Căci nimeni n'a fost umilit și batjocorit decând e stăpânire românească în această țară, cum am fost umiliți și batjocuriți, tocmai în timpul din urmă, noi Românii din Orăștie cea cu frosos trecut. Suși toți pătimirea noastră cu casa Liceului Kún de aici, din care, în urma intrigilor blăstămate ale Magharilor, de jos și de sus, — detersă afară în cap de țarnă 400 de copii — numai pentru a putea soune acestui neam românesc, în Țara Românească: Decât o școală valahă de a te, în casa mea, mai bine să ete pustie! — cum și stă de 2 luni de zile!... Și altele și altele.

Iar în fața acestei stări de lucruri, tu Român din Orăștie, să mergi la ei și să-i spui: poștește măria-Ta, în Conziliul Comunal, că dacă legea îți dă 2 locuri în sfat, eu îți dau 4.

Asta una noi n'am putut-o pricepe, și dacă ori-unde s'ar fi putut sta de vorbă în acest fel cu minoritarii, — în Orăștie credem că nu se putea!

Iacă pentru-ce, acel cari nu cunosc supunere fără marmur, la „porunci de sus”, ci mai judecă și cu capul și cu inima lor, s'au adunat, s'au măhnit, s'au sfătuit și s'au hotărît să pășască cu o listă curat românească, — chiar și cu primejdia de a fi biruită această listă, de ceilalți Români, cari fac aci politica de partid, ajutați puternic de streini.

Dar cum rămâne cu frontul „un c”?

Partidele de împotrivire: Național, Țărănesc și Averescan, au ajuns la înțelegere, că, față de alegerile acestea comunale, să facă „front unic”, adică să meargă pe-o mână împotriva liberalilor.

De ce n'am făcut și noi toți front unic aici? Pentru că — n'am avut contra cui! Aici liberalii fiind foarte slabi, nici n'au îndrăznit să și pună listă! Și atunci singurul nostru potrivit au rămas: streinii, anume Ungurii și Jidani (că cu Sașii am fi putut noi afia poate o înțelegere). Ori-ce conducere dela centru însă, ne-ar fi poruncit o înțelegere cu Ungurii și cu codițele lor Evreii, aici nu am fi putut-o asculta!

O stare ciudată.

Ciudat e însă mai ales faptul următor: Pe căud Partidul Național dela Orăștie se înțeleșese cu Ungurii, în felul arătat, — pe atunci a sosit știrea dela București, că — Ungurii s'au înțeles cu Liberalii și merg cu ei în alegerile comunale! Și celor dela Orăștie li-a venit veste, să sprijinească — pe liberalii. Adică în fața acestor alegeri, Ungurii pe lângă că sunt „unguri”, sunt și liberalii!

Și atunci, vrând nevrând, Partidul Național, face la Orăștie, ce nu mai face nicăiri în țară, — merge mână cu... liberalii ungarul!

Și atunci cel cari au pus lista curat românească, parcă tot au făcut mai bine.

Încercările de înțelegere.

Cel ce susține lista curat românească, au cercat de repetite ori să se înțeleagă cu conducerea partidului național, pen-

tru a nu se duce Românii debinăși în alegere. Atât e tot ce li-au cerut: Românii să și pună lista lor, și să fie lăsați minoritarii să și-o pună pe a lor deosebită, — și atunci acea listă poată fi cât de națională, că nu o respinge nimeni! Sau macar atâta: Partidul Național să nu dea minoritarilor mai mult decât le dă legea: 2 locuri. Dacă chiar ține să-i aibă pe listă, să le dea 2 locuri și să pună încolo în Români, cari au drept și putere a intra în conziliu!

Trei solii au fost, cercând această înțelegere.

Conducerea partidului național a respins toate aceste cereri frățești și a ținut cu țara în îndemna streinilor 4 locuri în loc de 2 câte le dă legea.

Atunci cei neîmpăcați cu această politică, au înaintat la judecatorie lista lor curat românească, — care este următoarea:

Candidați de Conziliieri:

Ioan Moța
Ioan I. Vulcu
Teodor Valpe
Simion Dămian
Simion Cărpinișan
George Sillan
Ioșif Buduran
Samoilă Lăzărol
Dumitru Jurca
Aurel Văidean
Niculae Borza
Ioșif Dafiu

Supleanți:

Antonlu Balomiri
Ioan Popovici
Ioșif Popa
George Florea.

Cei-ce cunosc pe cel din această listă, văd, că aci nu e vorbă de a sluji nici unui „partid”, — căci membrii propuși sunt: Naționali, liberali, averescani și naționaliști-creștini, — cari în fața acestei alegeri, toți și-au desbrăcat haina de partid politic și s'au unit numai ca Români dâși și neînduplecași, cari nu cunosc țirgueli asupra drepturilor lor de Români în acest oraș și la conducerea lui!

Față de această listă numai românească, stă lista a doua, următoarea:

Dr. A. Viad
Nic. Branga,
Dumitru Martin
D. Herța
Ioan Rob
P. Androne
Sim. Brudar
N. Drăgan
și 4 streini

(2 Unguri, 1 Saș, sau poate 2 Unguri, 1 Jdan și 1 Sas, precum s'or învotă aceștia între ei).

Cel ce sunt de această simțire și credință, vor sprijini această listă, — cel ce cred altfel, vor sprijini pe cealaltă.

Un singur lucru sfătăm pe frații noștri Români din acest oraș: Să nu se aprindă unii împotriva altora, să nu se ridice cu hule dela om la om, care înstrăinează pe frați unii de alții. E aci o luptă între două credințe, între două feluri de a simți, între două feluri de-a face politică, — mergi și-ți dă votul în liniște, dar cu hotărâre, și încolo tot omul la lucrul lui, la brazda lui, pentru binele orașului, a țării, a neamului. Că acel bine nu se câștigă prin sfășieri și ocări, ci prin muncă stăruitoare și cuminte.

O scdere a legii.

Mulți ar putea pune întrebarea: Dar de ce pe lista curat românească, nu e nici unul din Conziliieri de pe lista a doua, și care se văd înșirați oameni cărora le este de fapt locul acolo în conziliu?

Legea e de viuă. Ea oprește ca un candidat, ba nici chiar e-

nu ce încălește candidarea, — să poată fi luat și în lista a doua. Așa că în zadar ai vrea să pui 2-4-5 sau jumătate din cel de pe lista a doua, pe lista ta, — legea nu dă voce! Și e greșită în acest punct.

Pilda Jeledințului.

Ungurii din Jeledinți nu primesc nici un Român pe lista lor!

Aproape de Orăștie este comuna Jeledinți, în care Ungurii sunt două părți și Românii una a treia.

În lista de alegători, Ungurii sunt ceva peste 100 Românii vre-o 45.

Ei bine, acum la facerea listei de conșilieri, Ungurii și-au format lista lor curat ungurească, și n'au primit pe nici un Român în ea!

Acțiunea sufletului unguresc s'a dat deplin pe față! Așa ar face ei cu noi, dacă ar fi ei mai puternici! Și așa vor face prin comunele din Săcuime, din Bihor, Sătmăș, Sălaj, și aiurea, unde ei, mestecați cu Români, sunt ei mai număroși ca Românii.

Așa vor face, în unele locuri, și la orașe. Dar la orașe nu peste tot locul, — căci orașele atârnă în măsură foarte mare de guvernul țării. Orașele au atâtea treburi, atâtea nevoi, că de s'or pune în coarne cu guvernul țării, — e vai de viața lor.

Pentru asta, și nu de dragul Românilor ori a României, în orașe se va da loc hotărârilor Românilor, chiar și acolo unde nu Românii sunt cei mai număroși și hotărâtori prin vot. De aceea țintea unor orașe de a primi tot conducere românească, deși ar putea bate pe Români, — nu se poate lua ca o „bunăvoință” a lor, la care trebuie să răspundem și noi cei din orașele unde suntem hotărâtori, prin îngădueli peste lege față de ei. Ei sunt siliți să primească conducere românească, fiindcă se află în țara Românească, — dar eu care n'am avut o miie de ani nici un semn de bunăvoință din partea lor, nici acolo unde eram tare, — eu de ce să le dau lor din pământul de sub picioarele mele?

Pilda Jeledințului grăsoște limpede. Acțiunea sufletului unguresc s'a arătat nesfârșit: el vrea pe Români tot dură neșă, iar în fruntea mesei să stea ei, — *ducă le-am dat chiar noi „drept” la asta,* prin noua lege comunala!

Doar că Jeledințul și alte comune ce vor face cu el, — ne arată scâdătorile legii comunale, scâdători cari trebuie îndreptate prin parlamentele viitoare, — prin col viitor sau col pe după el, — întocmindu-o așa fel, ca *niediri Români, nici la orașe,*

dar nici la sate, — să nu mai poată fi împinși, în propria lor țară, după ușă!

Asta numai cu noi Români se poate face! Ia căorcă așa ceva în Serbia ori în Ungaria, — și îți vei sparge capul, dar pe Sirb în Serbia lui, sau pe Ungur în Ungaria lui, nu-l vei vedea pas în coadă!

Unele — altele.

Durerile studenților

carl n'au fost înțelese și ascultate, cu toate sbucimările lor de ani de zile, urmează a mai da naștere la tulburări și avăncări, căci rana doare și cere fără încetare vindecare. Așa studenții fiind siliți a-și face iarăși singuri dreptate, căci nimeni și nicăieri nu se găsește să le dea un ajutor în stăduțele lor după dreptate, au dat de nou curs, chiar în București, simțămintelor lor de nemulțumire, și au avut câteva încercări cu studenții evrei, obraznici, increzuți și imbulzitori. — Iar pentru asta guvernul nu intervine la Evrei ca să-și vadă petrecerile, ci tot pe studenții români îi ia în plicăzna biciful. — și le a lăsat vorbă, că dacă nu se „liniștesc” (înțelege: dacă nu lasă pe Jidani să facă ce vreau, ca în Palestina mică în care ei se cred), — apoi are să închidă din nou Universitatea din București.

Dar, cui îi pasă de toate acestea; cui îi pasă de dreptatea încălcată a tinerimii românești?

Iară un proces studentesc.

O telegramă din Iași ne vestește, că tribunalul de acolo, a pus zi de dezbateri pentru procesul studentului Urziceanu, pe 16 Februarie.

Reamintim pe scurt povestea acestui proces:

Di profesor A. C. Cuza mergea într-o zi din August anul trecut, spre casă. Într-o stradă mai pușin umblată, jidanul Lehman, dela moara lui Grünspan, l'a atacat în mijlocul drumului, ziua în amiază, dându-i o lovitură în față, încât i-a zdrobit ochelarii în obraz și numai ca prin minune nu l'a spart un ochiu.

Mișeleasca faptă a aprins sufletele studențimii și a tuturor bunilor Români, cari au spart în acea seară multe ferestri pe a jidanii din Iași, dar numai ferestri, nu și capete. Iar peste câteva zile, aflându-se că Lehman a fost îndemnat la ticăloasa lui faptă, de stăpânul său Grünspan, — pe când acesta leșea dela tribunal unde fusese chemat la ascultare, — studentul Urziceanu dela Universitatea din Iași, a tras câteva focuri de revolver asupra lui Grünspan, cu scop de a-l răzbuia pe d. Prof. Cuza, de atacul banditesc ce a suferit.

Acum tribunalul dela Iași îl chlamă în fața Curții cu jurați, ca să fie judecat pentru fapta sa.

Procesul va fi de nou un proces frumos, ca și celelalte Procese studentesci din trecut. Căci nici aci nu avem pe banca acuzaților un om, care a săvârșit fapta sa din poștă păcătoasă, ci avem un tiner suflet românesc, care n'a mai putut suferi îndrăzneala criminală a Evreilor de a ataca în tot chipul pe Românii în această țară, cutezând să atace pe un Profesor Universitar, la drumul mare!

Au făcut studenții „demonstrății” zgomotoase din acest prilej, și le face cineva vină din asta? Dar atunci erau ei nevrednici de numele de studenți români, când n'ar fi făcut nimic, ci ar fi suferit în tăcere, ca unul din cei mai iubii profesori ai lor, să fie lovit în obraz, ziua în amiază mare de un Evreu cu care n'au avut nimic în viață! Se putea ca ei să nu și arate revolta inimii lor pentru această cutezanță de bandit?

Fapta studentului Urziceanu este un rod, un episod, al acestei arătări a revoltei drepte a tinerimii împotriva îndrăzneții jidănești.

Sau cum? Am ajuns noi așa de mult niște păsări zburătoare, asupra cărora ori-ce față cu pistruul să poată trage cu arcul sau cu praștia sa, și noi să nu răspundem prin o ridicare de mână de apărare sau de pedepsire a păcătoșilor?

Prea n'am fi vrednici să mai trăim pe acest pământ!

Studentul Urziceanu acest „păcat” îl are: A încercat, neizbutit, a da un răspuns la un atac evreesc, a da o lovitură de apărare în ciocnirea dintre două lumi, dintre două suflete, atunci când atacul venise dela Evrei, și numai răspunsul apărător l'a dat brațul românesc, al studentului.

Studentul Urziceanu va fi apărât de număroși advocați, cari înțeleg dreapta lui revoltă.

Am dori să fie cât mai mare numărul celor ce vor alerga să l'apere. Să meargă și din Ardealul nostru, la fratele Moldovean primejduit.

A se face înștiințări la dl Profesor A. C. Cuza, Iași. str. Codrescu.

Procesul dă prilej la o nouă cercetare largă și temeinică a încercărilor dintre neamul românesc stăpânitor în țară, și neamul evreesc cotorpitor de țară!

Sufletele frumoase au un nou prilej a se arăta!

Pot pași ca apărători ori cari cetățeni, nu numai advocați.

Dela „Liga Ap. N. Creștine”.

În tot mai multe comune se ridică cel cu inimă curată și gând luminat, și se adună ca cete de luptători ai „Ligii Apărării Naționale Creștine”.

Dintre multele scrisori ce ne vin, pomenim aci pe câteva:

Din com. Petroasa (j. C. Severin) ni s'a scris încă în Decembrie: Să vie dl Cuza pe la noi, că toți ne scriem sub steagul lui cu Svastica, pentru ca să aruncăm afară din țara asta scumpă, lipitorile jidovești! Că avem pilde grozave pe aici: În hotarul comunei Poleni din Valea Beghelului, erau în vara trecută cam 110.000 metri ster de lemn fasonat (lucrat) de Statul Român. Au înaintat mulți Români din comunele vecine oferte, dar nimeni nu a căpătat întreprinderea, decât jidanii Pasternak și Haman Klein, la spatele cărora sta Marmorosch Blank, cari s'au știut învățî prin Ministeriile de care se ținea lucrul! Adă Doamne pe Cuza cu biciful, căci mult ar avea de lovit până să curețe această „Palestină Nouă” dela noi!

D-ta te înșeli

dacă crezi că *Spiritul Diana* nu se falsifică. Precum alte leacuri casnice bune, ce imitază și aceasta, totuși nu sunt de nici o treabă. *Săndate*, putere vigoare, dă numai veritabilu „*Diana*”. (19) 41-1

D-ta mânci bucuros bine,

dar aceasta e cu puțință, fără pagubă, numai atunci, când îți jii în ordine intestinelor (mațele și stomacul, prin înfruntarea mijlocului de mâncare și de curățire a sîngelui, prin KOPROL. (225) 1-21 0)

— În Jurjova (j. Caraș Sev.) s'au înscris către sfârșitul anului trecut, 21 de țărani luminați, membri în „Liga Apărării Naț. Creștine”.

— În Crișeni (P. Călan j. Hunedoare) printre muncitorii dela Turnătorie de fer, e mare pornire de a se înscrie în „Ligă”, în care nădăjduesc a găsi un frățesc sprijin în nevoile și umiltățile lor. Bună credință au. Fie siguri că ce nădăjduesc, vor găsi în Liga Creștină.

— În Secușigeni (Bănat) s'au înscris către sfârșitul anului trecut un frumos număr de țărani în „Ligă”, la stăruințele zelosului lucrător și luptător pentru scopurile sfinte ale „Ligii”, d. G. Damilru Bălașiu.

— Tot d-sa a mers peste-o săptămână în comuna vecină Munar și lămurind poporul la scopurile cele luminate al Ligii, îndată s'au înscris 41 de țărani, ca membri, cari au făcut jurământ a fi credincioși până la jertfire de sine pentru „Ligă”. Fie cu toții laudați, ca și cei cari îi vor urma!

— În Lunca (j. C. Severin) la stăruințele dlui Romul Nandroniu, s'au înscris încă în Nov. tr. 18 țărani frunțași în Ligă.

— În Tomești (Bănat) lucrătorii dela Fabrica de sticlă sunt însuflețiți pentru Ligă dela care nădăjduesc multă dreptare.

— La Dej (j. Someș) avem măestri români ce în foarte la Ligă, — ca și numeroși țărani din cel mai luminați.

În alte multe locuri, pornirile se nasc de sine și așteaptă numai îndrumarea mai departe a conducătorilor.

În județul Hunedoarei.

Regăm pe toți câți doresc a intra în rândurile curate ale „Ligii Creștine”, să se adune, să se înscrie la ori-care dintre ei, să și facă un steag tricolor cu crucea pe el (cu cărligulele la dreapta, nu la stânga) și vom alege o zi când să le adunăm din 3-4 satle la oaltă și să vie soli al conducerii ținuțale, să le sfințească și prăznuiască. Să ne deie de știre la foaie și li se vor da toate îndrumările pe lipsă.

Acum însă, până trec alegerile comunale, nu vom pune în truniri de ale Ligii, căci oamenii prea sunt involbrați cu aceste alegeri. După ele însă, pornim o bună organizare în județ, căci avem vreme: stegerile cele mari vor fi prin Matu sau chiar în Iunie.

Instrucțiuni și „Svastici”

se găsec și la conducerea regională din Arad. Scrieți la redacția foii „Voința Poporului”, și veți primi înștiințare de preț. Și la „Libertatea” se vor afla de vânzare în curând, căci am scris să ni se trimită.

— Toți câți v'ați săturat, ca și noi, de jocul politic urât al celorlalte partide, cari parcă se întrec în a căuta sprijin în strelni și nu le miroase rău Jidanii de loc, — *veniți sub steagul „Ligii Ap. N. Creștine”,* ca să ne făurim un viltor mai curat, mai românesc, mai drept și mai ocrotitor al poporul nostru, fără nici o privire la strelni, și cu scopul de a scutura coșocul țării de gadinile jidovești, cari acuză și cluruc, așa rod la el!

NOUȚĂȚI

Concert pentru biserică nouă ortodoxă ce se va zidi în Orăștie, — dă „Societate: Fetelor ortod. române” de aici, la 13 Februarie în sala dela Central. — Un cor anume pregătit pentru aceasta, din dame și domni din Orăștie, vro-o 60 persoane, cu orchestra militară, se va produce cu un program bogat. Di preot prof. Neșea va rosti vorbirea ocazională; va urma „Concert religios” de G. Muzicescu; „Imn lui A. Vlaicu”, cuvinte de V. Boa, muzică de S. Horceag; „Scumpă dragă copilă” de Dima, „Hora” de Dima, și „Tania” pe motiv de operă de Horceag. — După concert, dans.

Reuniunea femellor Române ortodoxe din Cugir sub patronajul A. S. R. Princesei Elena a României aduce cele mai frumoase mulțumiri domnului I. D. Simian pentru cele 2000 L. trimiși ca dar pentru Pomul de Crăciun făcut de Reuniune orfanilor de războiu și copillor săraci, — care le-a făcut acestora mare bucurie. *Comitetul.*

Fabrici de automobile, mașini și tunuri, în România. — Se vorbește despre planul marilor fabrici „Skoda” din Cehoslovacia, de a veni și a-și întemeia fabrici și la noi în țară, în legătură cu bancherii „români”, cari i-ar ajuta cu bani. Vor avea deci străinii și fabrici de acestea în țara noastră. Dar, mâne le vom avea noi, Români, cu ajutorul lui Dumnezeu!

Corporațiunea Industrială din Orăștie dă în 6 Febr. o producțiune cu program în 3 limbi: românește, nemțește și ungurește, în sala dela Central, în folosul meseriașilor ajunși la neputință. După producție, joc.

Vapor scufundat. Pe Oceanul Atlantic e o furtună grozavă, care a scufundat de nou un vapor: vaporul englez „Leristan”. Abia 6 oameni de pe el au scăpat, ceilalți toți au fost înghițiți de valuri.

Practicant cu 6 clase liceale și un an practică de notar, caută loc la vre-o întreprindere sau bancă.

Amănuntele pentru primire, să se trimită la redacția acestui ziar. (620) 2-2

† **Tinerul Sever Lădaru,** un băiat bun, elev absolvent al cl. VII de liceu, fiul maestrului Ilie Lădaru din loc, a încetat din viață în 25 Ian. în pragul tineretii sale, la vârstă de abia 19 ani. L'au plâns toți colegii săi, elevii din Liceu și toți câți l'au știut. Dzeu să l'odihnească cu cei dragi ai Săi, pe cari îi chiamă așa de timpuriu la sine.

„**Crucea Roșie**” Filiala Deva dă în 6 Febr. bal în sala Teatrului orașenesc.

Fiorosul bandit Veres Mikloș care a omorât pe cele 2 profesoare din Galați și pe servitoarea lor, — a fost prins zilele astea în Lugoj și arestat. El a mărturisit toate crimele sale. A omorât și în București o doamnă ce trăia singuratică. Și-a spus și pe toți ortacii săi de tâlhărie.

— **Durerile reumatice, podagra** (durere de încheeturi) și tot felul de dureri din răceală, — înceată îndată după o frecare cu „*Spiritul-Diana*” cel adevărat. (175) 1) 10-

Vagon ars în drum. La 1 Febr. la trenul ce venea dela Tighina spre Chișinău (Basara-

bia) lampa cu olein de rapita dela un vagon de clasa 2 a s'a spart si rapita s'a varsat pe platforma (coperisul) vagonului care a luat foc. Calatorii au fugit, au auzit semnalul de alarma, trenul s'a oprit in camp, unde nu era apa, nu era nimic cu ce sa stingi locul, doar ca au desfacut celelalte vagoane dela el si s'au uitat la el pana ce a ars tot. Apoi peste un cias trenul a plecat mai departe, ducand cu el si feraria vagonului ars...

Alutarea pentru cei napastuliti de apa, in Ardeal mai ales, - a hotarat sa dea si „Crucea Rosie“, pe langa cele ce a hotarat a le da Statul. Asteptam sa vedem roadele acestor fagaduelli, cat mai bine simtite de cei loviti de napasta.

Tifosul exantematic, boala grea si primejdioasa a lipsei si a necurateniei, a izbucnit in inchisoarea din Craiova. S'au aflat 10 bolnavi. Dovada de proasta lor ingrijire si de marea lor mizerie.

Pentru abonati.

Vestisem in numarul trecut, ca Nr. 6 e cel din urma ce se mai trimite celor ce n'au inaintat plata foilor pe 1926. Dar fiindca zilnic ne vin renouiri numeroase, - am mai amnat o saptamana oprirea. De aceea si acest numar merge si la cei cari n'au trimis inca plata pe anul 1926.

Dar numarul viitor nu le mai mergel

Aceia dar, cari vor vedea ca Nr. 8 nu li-a mai mers, si ei stiu ca au platit, - sa ne scrie indată: aratand cand si cat au trimis?, ca sa putem cerceta la posta de aici urma banilor.

Halte de lupi au dat navală in sate prin mai multe parti ale țării. Așa de pildă la Măcin (Dobrogea), apoi într'un sat lângă Brăila, au intrat într'o turmă mare de porci, făcând mari pagube. In câteva locuri au atacat oameni, și i-au sfășiat.

Mulțumire. Subsenata Primăriei Orașului Orăștie, suferind în decursul anului 1925 trei pagube de foc la averea orașului și fiind asigurată la Societatea „Dacia-Romania“ din București, care este institut de asigurare românească, am fost despăgubiți de către acest institut cu toată cuțanța și promptitatea, pentru care ne credem îndatorați a-i exprima recunoștința noastră.

Primăria Orașului Orăștie: (625) 1-1 Herlea, primar.

Ce fac neamurile lui Marmorosch-Blank?

Fac și la noi „banii noi“: La Cernăuți s'a descoperit o bandă de falsificatori de bani. Falsifica hârtii de 500 și de 1000 de Lei. Ei sunt: Saldenstein, Sandt, Friedl, Welsinger, Benzon, Maitek, Maldenberg, Maler Wolf, Moritz Schächter, Josef Gutman, - jidani din Polonia, Bucovina, Basarabia și Maramurăș, - cari prin „munca“ lor de fabricat de bani, lute aujuneră bogați ca nealții. Acum sunt la răcoare, să mai odihnească după truda ce au avut.

Pentru „Căminul Cultural Creștin“

(Casa Studenților).

Am mai primit dela: Dnii Adam Roșu din Găoagiu-de Jos, Lei 150. - Vichente Crișan din Lăpușnic, 50 Lei, Petru Crișan din Lăpușnic 25 Lei; - dl preot ort. M. hall Berea din Hotar (Bihor) 150 Lei; - Din Anina ne-a trimis d. Damaschin Belcea, Lei 355. - Lista dăruitorilor nu a sosit la noi. Când vom primi vom publica-o). Adam Iacob I. Nic. din Balomir, 15 Lei.

De tot azi . . . Lei 745.-
Din Nr. trecut . . . 173.722.-
De tot la „Lib.“ Lei 174.467.-

Un vrednic bătrân, Alexe Luch, rotar in „Valea Ferului“ (?) la Cărbunăria județului Hunedoarei, ne trimite o listă că a adunat 365 Lei, - dar nu ne dă numele comunei (o comună Valea Ferului nu știm în județul Hunedoarei). Îi rugăm să ne scrie limpede: de unde e? De ce sat (comună) se ține Valea Ferului în care stă dsa?, - ca să putem publica lista.

Pt. Tablourile studențești:

Din America:

au mai trimis:
D. Ioan Crăciun, de fel din Vinerea (j. Hunedoarei) acum în Cleveland, Ohio, suma de Lei 2250, - adunați dela următorii cari au primit în schimb tablouri studențești:
Augustin Borza 2 dollari, Ioan Crăciun, 1 dollari, 50 cenți; - D. G. Borza 1 doll., E. Niculescu 1 doll., I. Trifan 1 d., Sim. Vintilă 1 d., I. Popa 1 d., - iar câte 50 cenți: Al. Bales, Val. Medesșan, D. George, I. Drăgoi, N. Schiau.

Tot din Cleveland, Ohio, ni-a trimis fratele Adam Stoicolu, de fel din Romos (lângă Orăștie), Lei 3500, primiți, pentru Tablouri, dela:

Adam Stoicolu 2 dollari, G. Rațiu, 2 d., G. Maruster 1 d. 50 cenți, Petru Maruster 1'50; - apoi câte 1 dollar: I. Câmpean, V. Săbău, P. Măgurean, Ana Crișan, G. Francu, Rev. I. Spătar, I. Roțman, V. Bucner, St. Bușilă; - iar câte 50 cenți: Paraschiva Brătescu și Mircea O. Luca.

Fie pomeniți cu laudă și cu mulțumiri din partea studenților dela Cămin.

Suma de azi . . . Lei 5.750.-
Din Nr. 50 a. tr. . . 169.831.-
De tot, pt. tabl. Lei 175.581.-

Cetitorii „Libertății“ sunt plugari luminați!

Cineva ne scrie, că în „Libertatea“ se scriu uneori lucruri prea greu de înțeles pentru țărăni cu cunoștințe mai puțin, - și ne roagă să ținem samă și de acela.

Răspundem: Cel ce cetește „Libertatea“ nu are de zile macar, același se deschide vederile în lucrurile din țară, în viața de obște, ca și în a țărăilor străine, așa de mult, că pentru acela nu e mai nimic prea greu ce se scrie aci.

„Libertatea“ nu mai grățește cetitorilor începători. Acela găsește destule alte gazete cari îl înțin cu povești, cu znoave, cu istorioare din scripturi și cu alte lucruri ușoare și nevinovate.

Noi urcăm pe cetitorii „Libertății“ pe coline mai înalte, de pe cari să vadă lumea până departe și s'o înțeleagă în toate zăbaterile și frământările vieții. Totuși nici un lucru nu e scris așa fel, ca el să fie prea greu de înțeles pentru un om din popor.

Cetitorii „Libertății“ sunt trecuți peste copilăria cunoștințelor despre lumea din jurul lor. Ei, cetind mai îndelung această foale, pricep cât se poate de bine viața și lucrurile din jurul lor. Căci noi îi învățăm a vedea lucrurile în adâncul lor, în ascunzăturile lor chiar.

Cetitorii „Libertății“ sunt plugari luminați! Când al „Libertatea“ pe masă, însămnă că ai ochi mai limpezi și mai adânci asupra tuturor celor ce se petrec în jurul tău.

Din alte țări.

Răscoalele din coloniile francezești.

Ca semn al slăbirii și al mersului rău al lucrurilor în Franța și în Anglia, ajunse a fi cumpănit stăpânite de jidani, - vedem că de câțiva ani se răsărătesc Colonille (țările îndepărtate supuse lor). Așa s'au răzvrătit și coloniile Romanilor înainte de prăbușirea împărăției romane. In Maroc bântue război, prin Indochina, India, cam la fel. Afiăm acum că în Siria, și la Damasc, răzvrățiții urmează înainte cu pustirile și volburile lor.

Din țara bolșevicilor.

Am arătat în numărul trecut, că păcătoșii capi ai comunizmului din Rusia, Jidani, ca să prăpădească poporul rusesc, au înființat școli amestecate de băieți și fete măricele, dela 12-18 ani, adunându-i la oaltă, lăsându-i să trăiască acolo în „comunism“, să se strice, să se umple de boli, să se prăpădească rândul viitor de oameni.

Și fiindcă mai ales preoții, văzind prăpădul la care acești bandiți de „conducători de țară“ împing poporul, - cutesă a spune câte-un cuvânt de trezire a poporului și de oprire a lui de pe drumul peirii, - spun foile că acum iar au fost aruncați în temniți Metropolitul Petru din Moscova și 500 de preoți! O să-i trimiță și pe aceștia naște de vreme în raitu, - după ce pân'acum au mai dat glonț sau streang la câteva mil de preoți! Dar la nici un Rabi (popă iudovesc)...

Aci doresc acel mișel să împingă și alte țări, între cari și România noastră! Și ar împinge-o, de n'ar fi oamenii cu ochii limpezi cari au pornit mișcarea de apărare națională-creștină!

Casă de vânzare. In str. Romosului Nr. 9 din Orăștie, e de vânzare. Informații în casă. (624) 2-2

Prețul Calendarului Național pe 1926:

1 Calendar, singur, trimis franco-recomandat: 20 Lei.
Dela 2 în sus până la 9, prețul e: de fiecare Calendar 15 Lei și peste toate numai odată 6 Lei taxa de recomandare.

Dela 5-10, fiecare 15 Lei și se trimite franco-recomandat.

Dela 10 în sus: de fiecare calendar 12 Lei, trimise franco-recomandat. - Cel ce cere mai multe de 30 de calendare, pune de fiecare 30 câte 6 Lei pentru recomandare.

Așadar prețul rămâne cel vechiu, - numai plata pentru „recomandat“ (ca să nu se pierdă pe post), îngreunează!

Convocător.

În conformitate cu art. 17 din Statutele Casinei Române din Orăștie, on. membrii ai casinei sunt convocați la

adunarea generală ordinară, care se va ținea în 7 Martie 1926, la ora 5 p. m., în localul casinei.

ORDINEA DE ZI

1. Deschiderea adunării.
 2. Aprobarea bugetului, cenșurarea și aprobarea rașiocinilor.
 3. Darea absoluturului funcționarilor.
 4. Alegerea comitetului și funcționarilor pentru anul 1926. Propuneri și interpelări.
- Orăștie, la 31 Ianuar 1926.
Dr. R. Dobo, P. Tândoi, președinte. (630) 1-1 secretar.

De vânzare. Mobile de circumsă, ca mese, scaune cu spate, scaune lungi, sticlărie și cheișnerai compleci, se vând ieftin în Orăștie str. George Barișu, 9. (627) 1-1

Mașină de treerat in stare bună, Hoffher-Schrantz, 900 mm., motor de benzina 12 H. P. și o batoză singură de 700 mm. e de vânzare la:
Ioan Zaharie in Căstău, p. Orăștie (j. Hunedoara). (629) 1-3

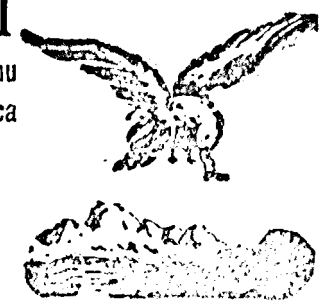
Vin bun! Vin bun!

Postește frate Petre și Toadere, dacă ai lipsă de vin bun, și cumpără, de probă, din minunatele vinuri ale lui Stephani din Orăștie, Calea Mihel Viteazul (Drumul țării), cari se vând cu 18, 22, 26 și 30 Lei litrul. (631) 1-2

Farmacia Vlad

din Orăștie, Piața Prințului Carol (lângă Liceul A. Vlaicu), condusă azi de proprietarul însuși, familia Vlad, - atrage luarea aminte a onoratului public din loc și jur asupra faptului, că s'a arangeat de nou, complet, fiind bogat inzestrat în afară de articli de farmacie (apotecă), și cu tot felul de pansamente (de legat), cu parfumerie, articli de gumă, săpunuri fine, etc. (215) 22-27

Dracul
e negru, dar tot nu e atât de negru ca

Crema de ghetete
Marca
„Vultur“
(473) 2-12 I.

Nr. 72-1926 adm. Publicațiune.

Comuna Căstău dă în întreprindere prin licitațiune publică exploatarea, unui teren de pădure situat în hatar comunei Șibișel, muntele „Jaluț“, - care cuprinde aproximativ 400-500 st., lora - Prețul de strigare pentru facerea la 1 (un) st. e 300 Lei.

Licitatiunea se va efectua în localul primăriei comunei Căstău la 10 Februarie 1926 ora 10 a. m.

Condițiunile se află la oficiul primăriei.

Căstău, la 25 Ian. 1926 (634) 1-1 Primăria com.

Vânzare de casă.

In str. Fabricii din Orăștie, de vânzare o sură și grădina. Informații la Bela Repolhy, Piața Reg. Maria, 30, Orăștie. (623) 1-1

In farmacia „Dacia“ al Virgil Albescu din Deva se vinde „DISTOLUL“ leacul cu efect sigur, contra Calbuzet la oi, copre și vită. (626) 1-3

Casă cu Crășmă, Restaurant și Trafică (632) 1-2

având brevetele în ordine, - de vânzare din mână liberă.

Casa stă din 8 camere (odăi) cu loc de 1450 m. și se află în fața Cazarmelor alor 2 Regimente, - deci cu căutare mare. Amănunte la:

Restaurantul „Mielul Alb“ Albalulla, cetate, - strada Horia-Cloșca-Crișan, 1.

Invățacol de prăvălie, se primește în prăvălia mixtă a subscrișului, - sau o fetiță care pe lângă gospodăria casei, ar avea voce să învețe și în prăvălie.

Ioan Belea (633) 1-2 comerciant, Băiță (j. Hunedoara, lângă Deva)

Galfă de morar

și un băiat ca invățacol, - se primesc la subscrișul. (Moară de apă).

Ioan Moisă (615) 2-2 morar, Beriu, p. Orăștie.